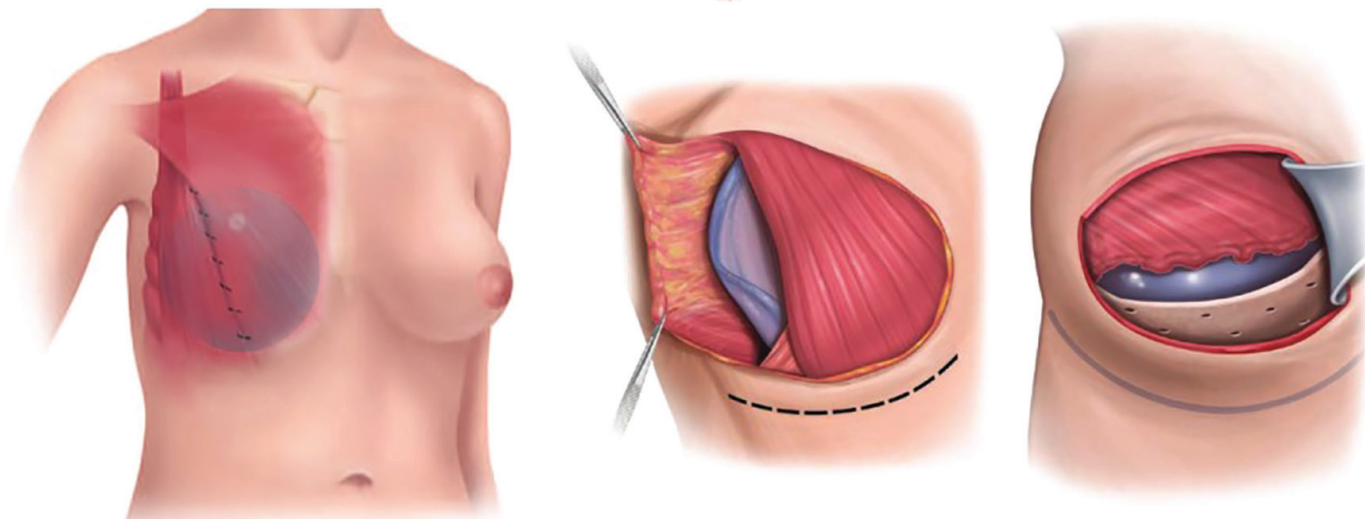

Obr. 3. Příklad rekonstrukce implantátem

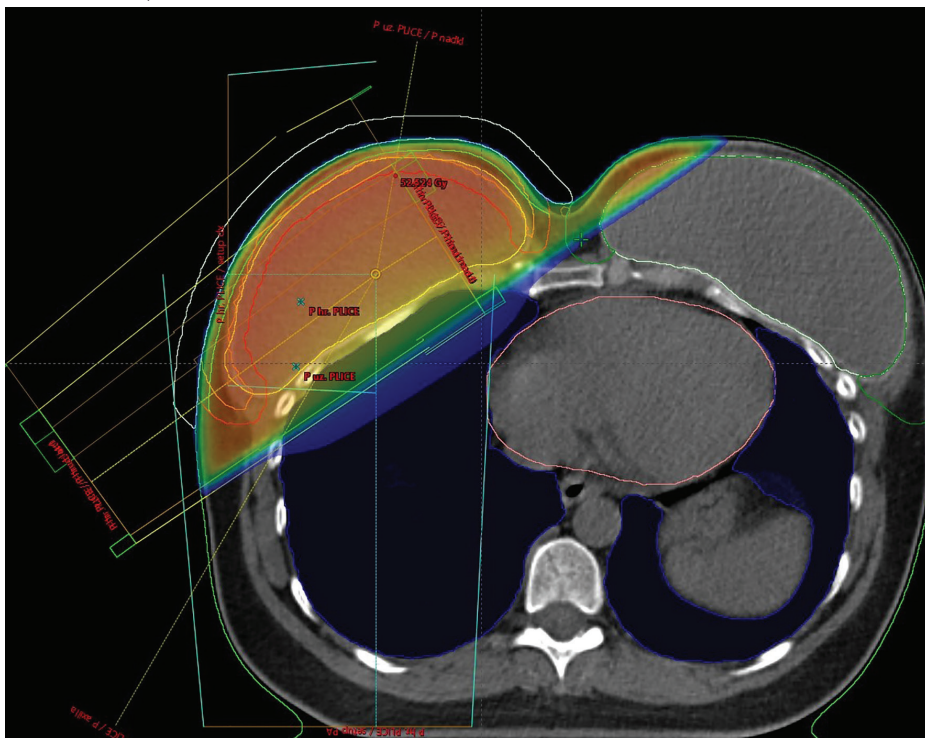
ani v jedné skupině (31). Naopak, riziko těžké kapsulární kontraktury bylo větší u pacientek, které podstoupily RT trvalého implantátu (31, 32); protože skupina, která podstoupila RT expandéru, mohla podstoupit **kapsulotomii** s uvolněním jizevnaté tkáně v době výměny, čímž se minimalizuje riziko následné kapsulární kontraktury.

Radioterapie aplikovaná v době expandéru je prakticky jedinou možností u pacientek, které nepodstupují adjuvantní chemoterapii. Díky čím dál častější indikaci neoadjuvantní léčby v případě, kdy pacientka chemoterapii potřebuje, se budeme s RT v době expandéru setkávat pravděpodobně častěji. Tento postup se zdá být zcela bezpečný a ve světě praxí dostatečně prověřený. Otázkou pak zůstává, s jakým časovým odstupem po RT provést definitivní výměnu. Podle publikovaných studií je doporučeno implantaci provést s odstupem 6–12 měsíců po dokončení RT (33).

Načasování odložené rekonstrukce po radioterapii

Několik studií se pokusilo identifikovat optimální dobu pro odloženou autologní rekonstrukci prsu po mastektomii a RT (34, 35). První citovaná studie prokázala, že pacientky, které podstoupily rekonstrukci více než 12 měsíců po RT, vykazovaly významně nižší ztrátu laloku a opakovaných operací než pacientky, které podstoupily operaci do 12 měsíců. Druhá citovaná studie naopak nezjistila žádný významný rozdíl ve výskytu pooperačních komplikací mezi pacientkami,

Obr. 4. Vyšší dávka na druhostranný prs či plíci při RT tangenciálními poli v případě oboustranné rekonstrukce implantátem

kteří podstoupily rekonstrukci do 6 (případně 12) měsíců po RT, a těmi, které ji podstoupily více než 6 (případně 12) měsíců po RT. Publikované studie ani léčebná doporučení tak nedefinují přesně žádný konkrétní časový interval po RT, po kterém je považováno za bezpečné provést opožděnou autologní rekonstrukci. V tomto ohledu je tak podmínkou jen dohoda akutní radiační reakce a spokojenost plastického chirurga s aktuálním stavem kožní kapsuly. Na odeslání pacientky ke konzultaci s chirurgem tak nemá smysl čekat 2 a více roků, jak je tomu v běžné praxi historickým zvykem.

Technika adjuvantní radioterapie

Cílem RT je pokrýt předepsanou dávkou záření cílovou oblast (místo rekonstrukce, hrudní stěnu a regionální lymfatické uzliny) při minimalizaci dávky do rizikových orgánů, zejména srdce a plic. Bližší specifikaci RT v případě rekonstrukce poskytuje mezinárodní ESTRO-ACROP doporučení (36, 37). Ačkoliv může přítomnost rekonstrukce při plánování RT činit určité potíže (Obr. 4), studie neprokazují, že by proběhlá rekonstrukce bránila dosažení cílů RT i při použití běžně dostupných technik (38, 39). Nejčastějšími technikami